

AINUTLAATUINEN EVANKELIUMI 2

Olavi Peltola, Ainutlaatuinen evankeliumi! (Perussanoma Oy, 2001, s.343).

Kasteen ongelmia

"Meidän aikanamme eräissä islamilaisissa maissa kaste voi merkitä jopa kuolemantuomiota kastajalle ja kastetulle (156). -Tosi on, mutta kuinka suuri onkaan kasteen väärinkäyttö kansankirkoissa - siihen ei Peltola lainkaan puutu. Suomessa ei kaste tuo vainoja, mutta kylläkin usko. **Peltola rinnastaa vähin kommentein ja kaikessa hiljaisuudessa kansankirkon kasteen alkuseurakunnan kasteeseen.**

"Paavalin opetusta kasteesta hallitsee Kristus ja usko. Kaste tapahtuu Kristuksen nimessä ja on kastamista Kristukseen. Kastaminen Kristukseen on samalla Kristukseen pukeutumista (enduumai)...Mutta ei riitä, että kristitty on kerran pukeutunut Kristukseen. Hänen tulee uudelleen ja uudelleen pukeutua" (156-157).

-Tässä Peltola ei puutu lainkaan kipeään kastekirkon kasteongelman. Ovatko kaikki suomalaiset kasteessa Kristukseen pukeutuneet? Peltola unohtaa, ettei mitään Kristukseen pukeutumista tapahdu automaattisesti - ilman uskoa. Ratkaisevaa on järjestys: lähestytäänkö kastetta uskosta käsin vaiko päinvastoin? Antaako kaste uskolle sisällön vaiko usko kasteelle? Onko kaste alisteinen uskolle vaiko usko kasteelle? Paavalin sanat kasteen merkittävydestä ja vaikuttavuudesta on nähtävä alkuseurakunnan kontekstissa. Kun ihminen oli uskon kautta vanhurskautunut, hänet kastettiin. Se, mitä kasteesta sanottiin, koski koko uskoontuloprosessia - eikä pelkästään kastetta. USKOONTULLUT JA KASTETTU OLI KRISTUKSEEN PUKEUTUNUT!

Upporikas

"Sillä jokainen Kristukseen uskova kuuluu maailman rikkaimpien perillisten joukkoon. Toki tänään vielä huokailee ahdistuneena. Vielä tänään hän elää uskon eikä näkemisen varassa (2 Kor 5::7). Mutta siitä huolimatta Kristukseen uskova voi olla turvallisella mielellä kaiken oman elämänsä mitättömyyden ja mielettömyyden keskellä. Kukaan ei voi riistää häneltä tätä perintöä, ellei hän itse epäuskonsa tähden luovu siitä. Hetki vielä ja hän saa omakseen ja käyttöönsä suunnattoman suuren ja iankaikkisesti kestävä perinnön. Silloin kaikki kyyneleet on pyyhitty pois" (161-162). -Taivaallinen perintö on tosiaan odottamassa "tähtein tuolla puolen", mutta uskova saa jo tässä ajassa "esimakua" tuosta perinnöstä. "Se alkaa täällä jo maitten päällä, ja jatkuu iäti taivaassa." Uskova saa maistaa jo täällä "tulevan maailmanajan voimia", Hebr.6:5. Hänelle on annettu "sinetti" tulevasta perinnöstä: "Hänessä on teihinkin, sittenkuin olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, uskoviksi tultuanne pantu luvatus Pyhän Hengen sinetti, sen, joka on meidän perintömme vakuutena, hänen omaisuutensa lunastamiseksi - hänen kirkkautensa kiitokseksi" (Ef.1:13-14). Muutamit raamatunselittäjät tulkitsevat, että tässä puhutaan taivaallisen perinnön "etumaksusta".

Tässä on Peltolalla jo oikeaa säveltä, mutta tämä on erittäin pieni sivujuoni tässä kirjassa. Pääasiassa kirja kulkee masennuksen ja alakuloisuuden polkuja. Tuhlaajapojan vanhempi veli eli rikkaassa kodissa köyhän elämää; hän ei lainkaan sulattanut iloista kristillisyyttä, Luuk.15:25-32.

Kasteen riemullinen evankeliumi

"Useimmat meistä on kastettu kohta syntymämme jälkeen. Silloin ensi hetkestä alkaen osasimme imeä äidin rintaa ja ottaa vastaan meille annetun ajallisen elämän voiman. Samoin OSASIMME OTTAA vastaan iankaikkisen elämän, joka kasteen

*muodossa tarjottiin meille" (162). -Anteeksi vaan, mutta mihin jäi perisynti? Anteeksi vaan, mutta mihin kastetta tarvitaan, jos kaikki on jo näin auvoista ennen kastetta? Anteeksi vaan, mutta mihin perustuu perisyntin turmeleman vauvan OSAAMINEN tässä asiassa? Peltola luottaa Lutherin tapaan siihen, että vauvalla on usko. **Saarnivaara** kirjoittaa: "Olettamus, että pienet lapset, joilta puuttuu puheen ymmärtämisen kyky, tulevat uskoon kasteessa julistetun evankeliumin kuulemisen kautta, kuuluu KUVITELTUUN MAAILMAAN, joka on vieras elämän todellisuudelle. Se on itsensä ja toisten pettämistä" (Lapsikaste ja pelastus luterilaisuudessa).*

Kasvatuskristillisyyttä

"Siitä hetkestä (kasteesta) lähtien kuulumme hänelle, olemme hänen, hän on meidän Vapahtajamme ja Herramme, hän kuuluu meille. Olemme Kristuksen kätkeytyneitä" (162). -Tämä on kansankirkon tuttua illuusiotologiaa, jota vastaan pauhaa kansan totaalisesti jumalaton meininki.

"Olemme kätkeytyneet Kristukseen niin, ettei alastomuutemme, syntisyytemme häpeää enää näkyisi. Sillä Kristukseen kastettuina ja häneen uskon kautta pukeutuneina olemme edelleenkin syntisiä ihmisiä. Näkyvästä ja koettavasta syntisyydestämme huolimatta emme tee väärin luottaessamme siihen, että meillä on nyt Karitsan veressä valkaistut vaatteet päällämme. Ne ovat yhtä todelliset kuin kasteen vesi ja syntisyytemme. Vain valkeisiin vaatteisiin puettut pääsevät Jumalan valtaistuimen eteen palvelemaan häntä (Ilm.9:9,15)" (163). -Kun kirjoitetaan "kaikelle kansalle", sanonnan pitäisi olla riittävän tarkka - muutoin tulee kohtalokkaita väärinkäsityksiä. Vain uskovat kastetut ovat kätkeytyneet Kristukseen. Kasteen varjolla elätetään harhaluuloa Suomen kansan sataprosenttisesta kristillisyydestä. Hyvin helposti Peltolan teologia on nähtävissä tämän valtavirtauksen tukemisena. KANSANKIRKOSTA TEHDÄÄN "SYNTISTEN YHTEISÖ" ELIMINOIMALLA MUUTTUMISEFEKTI VANHURSKAUTTAMIS- JA PYHITYSOPISTA.

Vaikea nöyryminen

"Me ylpeinä ihmisinä haluamme kuitenkin itsepintaisesti maksaa sen, mitä olemme velkaa. Emme voi kestää sitä nöyryytystä, että vararikkomme tulee kaikkien tietoon ja joku maksaa puolestamme. Mieluimmin perikato kuin synnintunnustus, mieluimmin tuho kuin nöyryminen" (172).

Kristus teissä

"Isä lähetti Poikansa maailmaan ja yhtä varmasti HÄN LÄHETTÄÄ myös POIKANSA HENGEN jokaisen Kristukseen uskovan sydämeen (Gal 4:6; 1 Tess 4:8). Saamme luvattun Hengen nimenomaan siksi, että Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta (Gal 3:13-14). Hän tulee lunastetun sydämeen...Jumalan Henki tulee niin lähelle, todellisena ja pysyvästi Kristukseen uskovaan, että hän asuu uskovissa (Room.8:9,11; 1 Kor 3:16; 2 Kor 6:16; 2 Tim 1:14)" (174). -Ristiriitainen s.102 tekstin kanssa, jossa "Kristus on meidän ulkopuolellamme".

Oikeaa ekumeniaa

"Sellainen into ja sulkeutuminen ei ole oikeaa, joka kohdistuu vain omaan hengelliseen liikkeeseen, hengelliseen kotiin, omaan kirkkoon, seurakuntaan, hengelliseen työmuotoon, kokemukseen ja näkemykseen. Ei ainakaan, jos se eristää muista uskovista ja nimenomaan niistä, joilla ei satu olemaan samaa innon kohdetta. Into Jumalan valtakunnan pienen osasen ja jonkun osatotuuden hyväksi on vain silloin oikeaa, kun siitä osasesta ei tule koko totuutta ja uutta evankeliumia ja jos se into ei eristä muista Kristukseen uskovista" (196).

Kristuksen muoto meissä, Gal.4:19

"SAADA MUOTO, MUOTOUTUA (Morfousthai) esiintyy UT:ssa vain tässä. Mitä merkitsee, että Kristus saa muodon häneen uskovissa? Onko kyse siitä, että uskovat muuttuvat Kristuksen kaltaisiksi? Kyllä se kerran tulee tapahtumaan. "Vielä ei ole käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Sen me tiedämme, että kun se käy ilmi, meistä tulee hänen kaltaisiaan, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena kuin hän on." (1 Joh 3:2.) Tuo hetki on Jeesuksen Kristuksen tulemuksen hetki. Silloin hän "muuttaa (metaskematizo, shkema ´muoto`, Fil 2:7) meidän ruumiimme tästä alennustilasta oman kirkastuneen ruumiinsa kaltaiseksi voimallaan, jolla hän kykenee alistamaan valtaansa kaiken" (Fil 3:21). Siihen asti meidän muuttumisemme on aivan alullaan" (198).

Tässä Peltola (pitkin hampain) kuitenkin myöntää muuttumisen. **Peltola käyttää sanaa "alullaan"**. Muuttumisen asteesta on turha väitellä. Oleellista on, että periaatteessa myönnetään muuttumista tapahtuvan pyhityksen seurauksena ja sen yhteydessä! Jos Paavali sanoo: "ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa" (Gal. 2:20), ei liene liioiteltua ajatella, että Paavali oli päässyt jo alkua pitemmälle! Hebrealaiskirjeen vastaanottajat olivat heikosti edistyneet pyhityksessä; he tarvitsivat kehotusta "alkeiden jättämiseen": "Tästä meillä on paljon sanottavaa, ja sitä on vaikea selittää, koska olette käyneet hitaiksi kuulemaan. Sillä te, joiden olisi jo aika olla opettajia, olette taas sen tarpeessa, että teille opetetaan Jumalan sanojen ensimmäisiä alkeita; te olette tulleet maitoa tarvitseviksi, ei vahvaa ruokaa. Sillä jokainen, joka vielä nauttii maitoa, on kokematon vanhurskauden sanassa, sillä hän on lapsi; mutta vahva ruoka on täysi-ikäisiä varten, niitä varten, joiden aistit tottumuksesta ovat harjaantuneet erottamaan hyvän pahasta. Jättäkäämme sentähden Kristuksen opin alkeet ja pyrkikäämme täydellisyyteen, ryhtymättä taas uudestaan laskemaan perustusta: parannusta kuolleista töistä ja uskoa Jumalaan" (Hebr.5:11-14; 6:1). Kaikki eivät ole samalla kohdalla pyhityksen suhteen; se ei kuitenkaan vaikuta pelastukseen kunhan tie vain on sama: "Kunhan vain, mihin saakka olemme ehtineetkin, vaellamme samaa tietä!" (Fil.3:16).

On luonnollista, että pyhittymisasteeseen opetus vaikuttaa oleellisesti. Joissakin piireissä voidaan jo periaatteessa kieltää pyhityksen tarpeellisuus - siellä pyhitys todennäköisesti jää vähäiseksi. . Toisessa yhteisössä taas opetetaan: "**Pyrikää... pyhitykseen**" (Hebr.12:14). Seurakunnan opettajat ovat vastuussa siitä, että vanhurskauttamiseen tähtäävä julistus ei vaikene: "teidän täytyy syntyä uudesti, ylhäältä" (Joh.3:7). Samalla painavuudella on myös pyhitystä pidettävä esillä: "Pyrikää rauhaan kaikkien kanssa ja pyhitykseen, sillä ilman sitä ei kukaan ole näkevä Herraa" (Hebr.12:14). Leväperäisyys ei ole sallittavaa kummankaan kohdalla!

Sanan mestarointia

"Muotoutuminen Kristuksen kaltaiseksi EI MERKITSE kopioitumista sellaiseksi kuin Jeesus tai sulautumista häneen, kuten sadepisara sulautuu valtameren. Oikea muotoutuminen on Jeesuksen persoonan ja sanan hallintavallan kasvamista. Me säilymme omina persooninamme omine ominaisuuksinemme. Olemme uskonelämässämme kiinnittyneitä yhä lujemmin Jeesukseen, kuin viinipuun oksa on kiinni rungossa ja saa hedelmän kantamiseen tarvitsemansa voiman rungosta (Joh 15:5). Olemme jäsenenä ruumiissa, jonka pää on Kristus, mutta meistä ei tule päätä (Ef 4:15-16). Olemme kuin lammas paimenen hartiolla ja paimen kantaa perille (Luuk 15:5). Olemme Kristuksen käsissä kuin savi savenalajan käsissä, ja hän muovailee tahtonsa mukaan (Jer. 18:4). Me muutumme Kristuksen kuvan kaltaiseksi (2 Kor 3:18) SILLÄ TAVOIN, että hän vyöttää meidät ja vie, minne emme tahdokaan (Joh 21:8)" (198, teh.VH:n).

Mitä Jeesuksen kuvan kaltaiseksi muotoutuminen merkitsee, siinä Olavi Peltolalla ja meillä itsekullakin voi olla (ja saa olla) omia henkilökohtaisia näkemyksiä. Kuitenkin meidän tulisi tässäkin pitäytyä vain siihen, mitä Raamattu asiasta ilmoittaa. Me emme voi 100 % varmuudella sanoa, mitä se MERKITSEE, tai MILLÄ

TAVOIN Kristuksen kuvan kaltaiseksi muuttuminen tapahtuu. Nämä ovat meille liian suuria kysymyksiä. Olavi Peltola irrottautuu tämän kysymyksen kohdalla osittain oman ymmärryksensä ja kokemuksensa laiturille.

Uskovien vaino

"Vainot ovat kuuluneet kaikkina aikoina olennaisena osana Kristuksen seurakunnan elämään. Ne eivät saa masentaa eivätkä ajaa pelon valtaan. Mutta vainoista maailmanlaaja Kristuksen seurakunta ei voi koskaan tässä ajassa vapautua" (210).

Tässä Peltola kuittaa tärkeän asian ylimalkaisesti. Hän jättää mainitsematta, kuinka tärkeä Rooman kirkon osuus on kristittyjen vainoissa (ehkä 60 miljoonaa marttyyriä). Edelleen hänellä ei ole sormi ajan valtimolla Suomen kansankirkon tilanteen suhteen. Uskovat ovat täällä lisääntyvän painostuksen kohteena; eikö Peltola halua elää, taistella ja kärsiä yhdessä suomalaisen Herran kansan kanssa? "Jalkautumista" puuttuu! Vartija, mikä hetki on yöstä? Peltolan teksti on turhan abstraktia. Se on sen tähden osittain osoitteetonta "ilmaanhosumista", joka ei paranna eikä pahenna.

Aja pois

"Täysin mieletöntä on kuitenkin se, kun Kristukseen uskovat alkavat vihata ja vainota "ismaelilaisia". Uskosta vanhurskaan tehtävänä ei ole toteuttaa Jumalan tuomioita: "Aja pois." Jumala yksin sen tekee, kun aika on tullut. Liian usein on näin kuitenkin tapahtunut kirkon historian aikana"(210). -Tämä on merkittävä raamatuntulkintaa! Nimenomaan Aabraham, joka oli uskosta vanhurskautettu, sai tehtäväksi ajaa Ismaelin pois, 1 Moos.21:10. Jos Peltola tarkoittaa tässä kirkkokuria, hän on sen suhteen torjuvalla kannalla. Kirkon historiaan viittaaminen tarkoittanee Rooman kirkon onnettomia harharetkiä. Nämä eivät taas millään tavoin kelpaa esimerkiksi kirkkokurista; nehan olivat silkkaa kirkon vallankäyttöä. Kun kirkko "herroina hallitsi" ihmisiä, sillä ei ollut mitään tekemistä oikean kirkkokurin kanssa. Se oli pelkkää maallisen vallan (väärin-) käyttöä. Toisaaltahan tässä tapahtui ilmeinen regimenttien sekoittaminen. On myös huomattava, etteivät Rooman kirkon vainot suinkaan kohdistuneet "ismaelilaisiin", so. epäuskoihin, vaan lisäksi jälkeläisiin, so. Herran omiin.

Alistuminen

"Siksi heidän (uskovien) on suostuttava tässä maailmassa kärsimykseen (Apt 14:22) ja opittava elämään vain uskossa Jumalan armolupaukseen ja kärsivällisesti odottamaan ja toivomaan" (210). -Jos tässä taas on tarkoitus viitata kansankirkon elämään ja sovun säilymiseen siellä uskovien piilossaolon ja väitölon kautta, annetaan väärä signaali. Uskovien tehtävänä on olla valona ja suolana. **Luther** kirjoittaa: *"Kirottu olkoon kaikki rakkaus ja sopu, jonka säilyttämiseksi Jumalan sana täytyy vaarantaa"* (Gal.kirj.sel.s.504).

Olavi Peltolalta on hukassa seurakuntarakennuksen piirustukset - tämä on hirvittävän vakava asia kun on kysymyksessä ammattiteologi, rovasti! *"ja jotka palvelevat siinä, mikä on taivaallisten kuva ja varjo, niinkuin ilmoitettiin Moosekselle, kun hänen oli valmistettava maja. Sillä hänelle sanottiin: "Katso, että teet kaikki sen kaavan mukaan, joka sinulle vuorella näytettiin"* (Hebr.8:5). Peltola ei lainkaan kannu huolta siitä, että seurakuntaa rakennetaan "ANNETUN KAAVAN MUKAAN". Peltola ei halua tietää mitään moisista kaavoista. **Peltola ei suin surminkaan tahdo puuttua kirkkopoliitikkaan. Tässä hän on täysin vastakkainen persoona Uuras Saarnivaaralle.**

Osaksi vanhurskas, osaksi syntinen

"Kristuksen vanhurskaus peittää uskovan, mutta se ei ole muuttanut häntä kauttaaltaan vanhurskaaksi" (226).

"Se (uskovan vanhurskaus) ei ole käsin kosketeltavaa ja näkyvää. Se ei ole ihmisen itsensä tai toisten ihmisten tunnettavissa, mutta aikanaan se käy kaikille ilmeiseksi. Uskovan vanhurskaaksi tekeminen, muuttaminen on vasta aivan aluillaan ja epätäydellistä. Mutta "kerran se aikanaan ilmaistaan täydellisenä ja iankaikkisena (Luther)" (226).

"Olemme tosin alkaneet tulla vanhurskaiksi uskosta ja siinä myöskin olemme saaneet Hengen esikoislahjan ja lihan kuolettaminen on pantu alulle, mutta emme vielä ole täysin vanhurskaat. Puuttuu vielä, että meidät täydellisesti tehdään vanhurskaiksi, ja sitä me toivomme. Näin vanhurskautemme ei vielä ole toteutunut, vaan se vielä on toivon varassa (Luther.)" (226-227). -Tässä Peltola myöntyy tunnustamaan, että uskova on "osaksi vanhurskas ja osaksi syntinen" (koskien hänen pyhitystään).

Usko surmaa

"Usko on Jumalan teko meissä. Se muuttaa meidät ja synnyttää uudestaan, Jumalan lapsiksi. SE SURMAA VANHAN AATAMIN" (Luther, teh.VH:n) (231). -Vanhan Aadamin usko surmaa SITEN, että uskolla omistetaan se, että vanha Aadami on kärsinyt ristinkuoleman yhdessä Kristuksen kanssa, kuten Room.6. asian selkeästi ja yksiselitteisesti ilmaisee. Ja tämänhän kuuluu nimenomaan pyhityksen puolelle.

Oliko Paavalin kirjeestä hyötyä?

"Kaikista peloistaan huolimatta Paavali luottaa Herraan ja on siksi varma, että galatalaisten uskovien silmät vielä avautuvat. Vielä he tulevat näkemään, että Paavali oli ollut oikeassa...Paavali haluaa pitää kiinni siitä, että Herra on takuumiehenä galatalaisten pysymisessä oikealla tiellä" (233-234). -Luther ajatteli toisin - vain harvat palaisivat: "Ja minä pelkään, että Paavali tällä kirjoituksellaan palautti perin harvoja eksymyksestä" (Gal.kirj.sel. s.491). Tietysti me voimme vain arvailla, kumpi, Peltola vai Luther, oli tässä kysymyksessä oikeassa.

Lain vaatimuksia

"Kohtaamme kuitenkin omassa ajassamme loputtomasti erilaisia vaatimuksia, joiden täyttämisen väitetään takaavan meille oikean Jumalan lapseuden ja vapauden. Joku vaatii ulkonaisena merkinä aikuiskastetta, toinen erityistä uudestisyntymiskokemusta, kolmas tunnettavaa hengen kastetta ja hengen täyteyttä hurmosilmiöineen, neljäs kielilläpuhumista ja rukouksella parantumisen kokemusta. Joidenkin mukaan meidän on ylistämällä murtauduttava todelliseen uskoon ja vapauteen. Ellemme ylistä, emme ole oikeita kristittyjä. On liityttävä johonkin tiettyyn uskovien joukkoon. On annettava kymmenykset ja myytävä omaisuus, jotta saisimme siunauksen. On suhtauduttava tietyllä tavalla Israelin valtioon. On osattava lopun ajan tapahtumien oikea järjestys. Milloin minkin asian väitetään olevan pedon merkin, jota uskova ei saa ottaa" (239).

Jääkö synninorjuus?

"Vapautemme on siinä, että Kristuksen uhrin tähden saamme syntimme täydellisesti anteeksi. Emmekä saa anteeksi vain kerran vaan jatkuvasti ja senkin synnin, joka meissä edelleen riippuu kiinni aina kuolinhetkeemme asti. Tässä on suuri riemullinen vapaudenjulistus. Tässä on todellinen evankeliumi, ilosanoma koko ihmiskunnalle.

Kristuksen vapauttama ihminen elää ajallista elämäänsä uskossa. Käytännössä se merkitsee sitä, että kun Kristus vapauttaa synnin orjuudesta antamalla anteeksi, niin synti jää edelleen kiusaavana ja vaikuttavana voimana uskovan elämään. Mutta synti ei voi kadottaa" (239). -**Pääsääntöisesti** uskova kokee vapautuksen anteeksisaadusta synnistä - jokunen synti voi tosin jäädä "pistimeksi lihaan. Jeesus evästi syntisen naisen uuteen elämään sanoilla: "mene, äläkä tästedes

enää syntiä tee" (Joh.8:11). Jeesus on tullut kutsumaan syntisiä "parannukseen": "En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen" (Luuk.5:32). " ja että parannusta syntien anteeksisaamiseksi on saarnattava hänen nimessään kaikille kansoille, alkaen Jerusalemissa" (Luuk.24:47). Tässä ei käy selvästi esille Raamatun vaatimus, ettei vanhurskautetun tule elää synnissä, Room.6; 1 Joh. Tässä on hyvin lähellä vaara, että Kristuksesta tehdään "synnin palvelija". Unohdetaan, että anteeksianto vieroittaa synnistä. "Synnissä eläminen" kadottaa ihmisen - riippumatta siitä, onko hän uskossa vai ei: "Joka syntiä tekee, se on perkeleestä, sillä perkele on tehnyt syntiä alusta asti. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän tekisi tyhjäksi perkeleen teot. Ei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä, sillä Jumalan siemen pysyy hänessä; eikä hän saata syntiä tehdä, sillä hän on Jumalasta syntynyt" (1 Joh.3:8-9).

Katolinen oikea näkemys

"Jos joku sanoo, ettei vanhurskauttava usko ole mitään muuta kuin luottamus jumalalliseen laupeuteen, joka antaa synnit anteeksi Kristuksen tähden, tai että vanhurskauttamisemme tapahtuu pelkästään tämän luottamuksen kautta: hän olkoon erotettu" (kohta 12, s.45-46). -Tämän katolisen näkemyksen voidaan katsoa tulevan lähelle **Tunnustuskirjojen** kantaa: "Usko taas ei pysy niissä, jotka viettävät syntistä elämää, kadottavat Pyhän Hengen ja työntävät luotaan parannuksen" (TK 500). **Vanhurskauttamista tulee seurata pyhä elämä (Kristuksen seuraaminen). Jos näin ei tapahdu, vanhurskauttaminen ja usko eivät ole oikeat.**

Uusi luomus

"Paavalin sanat osoittavat, ettei tämä liha ole kuollut uskovassa. Hän ei ole muuttunut kokonaan uudeksi luomukseksi, uudeksi ihmiseksi, vaikka hänessä asuu uusi luomus (Gal 6:15)" (253). -Jos ja kun Raamattu sanoo: "Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut" (2 Kor.5:17), meillä ei ole oikeutta muuttaa tätä Raamatun tekstin sanamuotoa siten, että vain osa ihmisestä olisi uusi luomus - ei sittenkään vaikka kokemuksemme haraisi kuinka vastaan!

Vähän on tarpeen

"Tämä lain aitaus sisälsi lopulta 613 eri käskyä, joista 365 on kieltoa ("älä tee"). Niitä oli yksi vuoden jokaiselle päivälle. Loput 248 käskyä olivat käskyjä ("tee"). Niitä oli yhtä paljon kuin ihmisellä katsottiin olevan luita. Lisäksi oli vielä näiden käskyjen apukäskyjä" (255).

"Talmudissa on keskustelu, jossa todetaan Mooseksen saaneen 613 käskyä. Mutta Daavid rajoitti ne yhteentoista, Jesaja kuuteen, Miika kolmeen ja lopulta Habakuk vain yhteen: "Vanhurskas on elävä uskostaan" (Hab 2:4) (Risto Santala)" (256).

Pääseekö taivaaseen syntiä?

"Meidän on kuitenkin rohkeasti pidettävä kiinni siitä, että voimme periä iankaikkisen elämän, vaikka meidän ja toisten kristittyjen välillä ei olisikaan rakkautta ja sopua" (259). -Mihin tämä lupaus perustuu? Itse en uskaltaisi näin ohi ja yli Raamatun luvata kenellekään taivaspaiikkaa. "Jotka lihan vallassa ovat, ne eivät voi olla Jumalalle otolliset" (Room.8:8).

"Sillä jos te lihan mukaan elätte, pitää teidän kuoleman; mutta jos te Hengellä kuuletatte ruumiin teot, niin saatte elää" (Room.8:13). "Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat: haureus, saastaisuus, irstaus, epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riita, kateellisuus, vihat, juonet, eriseuramat, lahkot, kateus, juomingit, mässäykset ja muut senkaltaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niinkuin jo ennenkin olen sanonut, että ne, jotka semmoista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa" (Gal.5:19-21).

"Siitä käy ilmi, ketkä ovat Jumalan lapsia ja ketkä perkeleen lapsia. Kuka ikinä ei tee vanhurskautta, hän ei ole Jumalasta, ei myöskään se, joka ei veljeänsä rakasta. Sillä tämä on se sanoma, jonka te olette alusta asti kuulleet, että meidän tulee rakastaa toinen toistamme eikä olla Kainin kaltaisia, joka oli pahasta ja tappoi veljensä. Ja minkätähden hän tappoi hänet? Sentähden, että hänen tekonsa olivat pahat, mutta hänen veljensä teot vanhurskaat. Älkää ihmetelkö, veljeni, jos maailma teitä vihaa. Me tiedämme siirtyneemme kuolemasta elämään, sillä me rakastamme veljiä. Joka ei rakasta, pysyy kuolemassa. Jokainen, joka vihaa veljeänsä, on murhaaja; ja te tiedätte, ettei kenessäkään murhaajassa ole iankaikkista elämää, joka hänessä pysyisi" (1 Joh.3:10-15).

Peltola esittää myöhemmin vastakkaisen näkemyksen: Lihan tekojen valtaan päästäminen sulkee lopullisesti Jumalan valtakunnan ulkopuolelle (271)"...On aivan varmaa, että lihan tekojen hallitsema ihminen ei peri lopulta Jumalan valtakuntaa, vaan jää sen ulkopuolelle" (282). - Tässä on selvä ristiriita sivulla 259 esitetyn väitteen kanssa. Vielä saamme seuraavassa Peltolalta vielä kolmannen vaihtoehdon; mitä näistä uskoa?

"Eikö todellakaan yksikään uskova, jonka sisimmässä on vaikkapa vihamielisyyttä tai kiukkua tai kateutta tai nurinaa voi saada omakseen Jumalan valtakuntaa? Kristitty elää jatkuvan ristiriidan ja jännitteen keskellä suhteessa syntiinsä. Ei liha eivätkä sen teot ole kadonneet hänen elämästään. Hän huomaa useinkin syyllistyneensä moniin luettelossa mainittuihin lihan tekoihin. Eikö hänellä ole sitten mitään toivoa, koska sellaiseen syyllistyvä ei peri Jumalan valtakuntaa? Ratkaisu on siinä, että synnit nähdään ja tunnustetaan synneiksi ja niiden kanssa mennään Jeesuksen veren puhdistettavaksi. Tämän pitemmälle tässä ruumiissa eläessämme emme voi päästä" (271).

Lain virka

"Vaikka Henki ei johdatakaan meitä lain alaisuuteen, hän johtaa meidät lain ystävyYTEEN. Lain avulla ymmärrämme, miten tulee oikein elää tässä maailmassa ja miten rakastaa lähimmäistämme" (265). -Raamatun ja Lutherin mukaan laki ei ole meidän "neuvonantajamme", vaan se "kurittaa meitä Kristuksen tykö": "Niinmuodoin on laista tullut meille kasvattaja Kristukseen, että me uskosta vanhurskaiksi tulisimme" (Gal.3:24).

"Oikein ymmärrettynä laki kuitenkin rohkaisee täyttämään Jumalan tahtoa silloinkin, kun näemme, ettemme pysty sitä täyttämään" (266). -Tämä ei ole lain tehtävä. **Lain tehtävä on saattaa meidät epätoivoon kaiken oman yrittämisen suhteen, jotta tätä kautta meille alkaisi kelvata Kristuksen ansio. Lain virka on tappaa, kuolettaa ja iskeä meidät maahan! Tässä mielessä laki on "turmiovalta".**

Rooman rikosrekisteri

"Joissakin käsikirjoituksissa on kateuden jälkeen mainittu vieläkin kauhistuttavampi synty - murha. Se on profeetallinen lisä, sillä eripuraisuus kristittyjen välillä on kirkon historian aikana johtanut välillä niin suureen kiihkoon ja kiukkuun, että sen seurauksena on ollut toisin ajattelevien surmaaminen" (268). -Tässä olisi ollut mahdollista täsmentää kohdetta. Rooman kirkko on surmannut jopa 60 miljoonaa toisinajattelijaa. Miksi Peltola on noin arka puuttumaan kirkkojen ilmeisiin väärinkäytöksiin? Lutheria ei vaivannut tämä tauti - ei ainakaan Rooman suhteen!

"Edelleen Paavali syyttää vastustajiaan **pakon käyttämisestä**. Pakkoon liittyy aina hengellinen väkivalta ja halu sitoa ihminen. Kuitenkin Kristus oli vapauttanut omansa, niin etteivät he saaneet antaa sitoa itseään lain alaisuuteen (Gal 5:1)" (323). -Kirkon "pakkokeinot" muodostavat valtavan osan kirkkohistoriaa; niihin Peltola ei halua puuttua. Mitä pakkoja tänään on kirkossa? - siinäkin olisi

miettimisen aihetta.

Monikerroksinen uskonelämä

"Paavali opetuksessa arkielämän pyhityksestä on eräs tärkeä yksityiskohta. Hän sanoo, että Jeesuksen Kristuksen oma on itse ristiinnaulinnut lihansa. Miten itse voi ristiinnaulita itsensä? Siinä on samanlainen ongelma kuin Paavalin opettaessa, että ristiinnaulittu liha jatkaa sotimistaan Henkeä vastaan. Eihän ristillä voi liikahtakaan. Tämä osoittaa jälleen, kuinka yksi kuva ei riitä selittämään uskonkilvoituksen monikerroksisuutta" (285).

"Sama uskonelämän kaksinaisuus ja jännite "jo nyt - ei vielä" esiintyy myös Roomalaiskirjeen pyhitysopetuksessa (Room.6). Sen mukaan meidät annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä Kristuksen kanssa. Tämä on tapahtunut, "jotta me alkaisimme elää uutta elämää" (Room 6:4). Nyt siis Kristuksessa meille tapahtunut tosiasia antaa mahdollisuuden elää uutta elämää, mutta ei tuo sitä ilman muuta. Vanha minämme on kyllä yhdessä Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. Mutta jälleen johtopäätös tästä tapahtuneesta onkin ehdollinen...Miksi edelleenkin meitä varoitetaan: "Älkää antako ruumiinne jäseniä synnin käyttöön" (6:13). Miksi kehoitetaan: "Antakaa itsenne Jumalalle" (6:13)" (285-286).

Jumalan osuus - ihmisen osuus

"Pyhän Hengen vaikutus uskovassa ei olekaan ehdoton eikä mekaaninen. Se ei ole ilman muuta selvä. Olemme saaneet uuden elämän Pyhän Hengen uudestisyntyttäessä meidät Kristukseen uskoessamme. Nyt meidän tulee elää tämän uuden elämän mukaisesti" (286).

"tietoinen ja toistuva Kristuksen vanhurskauteen pukeutuminen on välttämätöntä" (288).

Jo - ei vielä

"Siksi uskovan elämä on nimenomaan enemmän Jumalalta kaiken vastaanottamista kuin itsensä Jumalalle antamista, enemmän halajamista kuin omistamista, mieluummin hurskaaksi tulemista kuin hurskaana olemista" (292).

"Tämä Jumalan lapsen elämän kahden vastakkaiselta tuntuvan totuuden samanaikaisuus (simul) ja siihen liittyvä "ei vielä" ja "jo nyt" -tilanne tulee monin tavoin esiin Uudessa testamentissa. Kristitty on samaan aikaan uusi ihminen, joka on luotu, mutta hänessä on edelleen myös vanha ihminen. Vaikka uusi ihminen on jo luotu, siihen on päivittäin pukeuduttava (2 Kor 5:17); Kol 3:12). Vaikka vanha ihminen on ristiinnaulittu Kristuksen kanssa (Gal 2:19), sen on silti päivittäin kuoltava (Kol 3:1-5). Kristityn on kuolettettava ruumiin teot (Room 8:13). Kristitty on jo täydellisesti pyhitetty (Hep 10:14) ja kuitenkin häntä vasta pyhitetään. Uskovan on tultava siksi, mitä hän jo on. Toisaalta hänen itsensä on kamppailtava tullakseen pyhitetyksi (1 Tess 4:3-7; Room 6:19), ja kuitenkin Jumala vaikuttaa hänessä pyhityksen ja hänen on vain oltava hiljaa ja sallittava Jumalan tehdä työnsä (Fil 2:13; 1:6, 1 Tess 5:23)" (292-293).

"Meidän on pidettävä yhdessä tällaisia vastakkaisia ilmaisuja ja niiden sisältämiä totuuksia. On helpompi yksinkertaistaa ja korostaa vain toista puolta asiasta. Jumalan Hengen ihmisessä tapahtuva työtä ei voida kuvata totuudellisesti muuten kuin näennäisesti toisensa poissulkevien vastakohtien avulla. Seurauksena siitä on, että samaa Raamattua tukena käyttäen pyhityksestä opetetaan varsin eri tavoin ja kristityt ovat kovin eri mieltä" (293).

Kunnioitettava asema

"Seurakunnan arvonannon ja kunnioituksen tulisi kohdistua kuitenkin sellaiseen,

joka on ensin palvellut hyvin ja uskollisesti: "Sillä ne, jotka ovat hyvin palvelleet saavuttavat itselleen kunnioitettavan aseman" (1 Tim 3:13, KR 38).
Ensin palveluja ja vasta sitten kunnioitus ja asema. Siksi kunnioituksen vaatiminen toisilta ilman palvelua on turhan kunnian (kenodoksos) pyytämistä. Se on itsensä korottamista, vaikka se tapahtuisi hengellisyyden nimessä "(298).
-Tämä systeemi pelasi alkuseurakunnassa, mutta Peltolan luulisi tietävän, miten tämä toimii kansankirkossa, jossa kaikki on mullin mallin! Hyvin palvelleelle voidaan "antaa kenkää!"

Ole varuillasi

"Paavali väittää, ettei meillä ole vähäisintäkään syytä ylpeilyyn langenneen edessä ja vielä vähemmän hänen selkänsä takana. Tosin meidän tulee nuhdella toinen toisiamme, sillä "joka palauttaa syntisen hänen eksymyksensä tieltä, se pelastaa hänen sielunsa kuolemasta ja peittää syntien paljouden" (Jaak 5:20).
Mutta tänään sinä, huomenna ehkä jo minä. Koskaan ei pidä olla varma omasta lujuudestaan. "Joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei lankea" (1 Kor 10:12).
"Pidä siis varasi, ettei se valo, joka sinussa on ole pimeyttä (Luuk 11:35)" (301).

Kantakaa toistenne taakkoja

"Jokaisella lähellämme elävällä ihmisellä on omat taakansa kannettavanaan. Niin myös kristittyjen yhteydessä. Rakastamme, kun jaamme toisen kanssa hänen taakkansa. Emme jätä häntä yksin taakkojensa kanssa. On mentävä mukaan toisen ahdistukseen niin pitkälle, kuin voi ja uskaltaa mennä. Tosin silloinkin voimme kantaa toisen taakkaa vain hetken ja vain osittain. Mutta onko meillä valmiutta tulla lähelle, nähdä ja kuulla, mitä taakkoja toiset kantavat? Annamme omien taakkojemme niin sitoa itseämme, ettemme suostu näkemään muita taakkojen kantajia? Lähimmäisen taakkoja voi kantaa vain lähellä ollen, vain kuuloetäisyydellä, vain olemalla kiinnostunut toisen huolista ja ongelmista eikä vain omista huolista" (303).

Ylpeyden synty

"Ylpeys on synty, joka ei satu omaantuntoon eikä siitä voi kokea synnintuntoa. Vain Jumalan sana Pyhän Hengen voi paljastaa tämän synnin työaseena " (304).

"Kaikesta tästä huolimatta hänellä (Paavalilla) oli loistavien lahjojensa tähden jatkuva kiusaus ylpeyteen. Siksi hän tarvitsi Saatanan enkelin rusikoimaan itseään (2 Kor 12:7)" (306).

"Kuinka mieletöntä tämän valossa onkaan, jos Kristuksen omat jälleen alkavat pöyhistyä ja palaavat tämän maailman asenteisiin ja henkeen, joka korottaa ihmisen joksikin. Näin oli tapahtumassa Korintin uskovien elämässä: "Te olette jo ravitut, teistä on tullut jo rikkaita, ilman meitä teistä on tullut kuninkaita!" (1 Kor 4:8)" (306).

"Laodikean seurakunnassa oli päässyt valtaan juuri tällainen itsensä korottamisen henki. Siellä koettiin, että oltiin Hengen lahjoissa ja voimassa rikkaita eikä omasta mielestä enää puuttunut mitään. Ei tarvinnut olla "vaivainen mato matkamies maan" (307).

Omat taakkamme

"Me emme voi vaatia lähimmäisiämme kantamaan meidän taakkojamme. Ne on opittava kantamaan yksin, eikä tule katkeroitua siihen, jollei kukaan ole kiinnostunut meidän ongelmistamme vaan ainoastaan omistaan "(310).

Palkka

"Me opetamme, että hyviä tekoja seuraa ansio, ei kuitenkaan syntien anteeksiantamus, armo eikä vanhurskautus, jotka me saavutamme ainoastaan uskolla, vaan muita ulkonaisia ja hengellisiä palkintoja tässä elämässä ja sen jälkeen, koskapa Paavali sanoo (1 Kor 3:8): "Jokainen on saava oman palkkansa oman työnsä mukaan" (TK) (317).

Varsinkin veljille

"Voimavarojesi rajallisuus vaatii sinua valitsemaan ne, joille teet hyvää. Jos vain on mahdollista, valitset palvelusi kohteiksi erityisesti ne, jotka koet saman uskonnäkemyksen omaaviksi. Heitä on harvoja, ja usein he ovat kaikkein kurjimpia ja unohdetuimpia. Erotta heidät massasta "(319).

Sodanjulistus

"Paavali haluaa niin määrätietoisesti taistella eräitä hengellisiä opettajia vastaan, ettei hän anna periksi edes kirjeensä loppusanoissa. Hän ei ole sen sovitteluvampi nyt kuin kirjeensä alussa, jolloin hän lausui voimakkaat kiroukset. Tämä kirje ei totisesti ole mikään sovittelukirje vaan avoin sodanjulistus, joka haluaa rakentaa ristiriitaa ja rohkaisee uskovia sanoutumaan julkisestikin irti eräistä heidän parissaan vaikuttavista opettajista" (321).

-Näin on, mutta eikö Galatalaiskirje anna myös eväitä puuttua kansankirkon harhaopettajiin - ja kirotta väärän evankeliumin julistajat? Miksi Peltola painaa villaisella oman kirkkomme mittavat harhaopit ja -opettajat? Pakanauskontojen muutamia harhoja tosin otetaan esille, mutta missä viipyy Peltolan "sodanjulistus" riekkisiä ja kylliäisiä vastaan? **Peltolan ongelmana pitkin matkaa on "päivittäminen". Asiat tulisi siirtää meidän keskellemme ja meidän kirkkomme!**

Kristuksen kirkon tuntomerkit

"Uudenkin liiton aikana Jumalan kansalla ovat omat ulkonaiset tuntomerkinsä. Ulkonaista on Raamattu kirjana ja kirjaimena, ulkonaisesti näkyvää ovat kasteen vesi ja ehtoollisen leipä ja viini. Mutta ulkonaista ovat myös kristilliset kirkot ja seurakunnat moninaisina organisaatioineen. ulkonaista on myös kirkon virka kaikkine muotoineen" (328). -Tässä olisi ollut erinomainen tilanne mennä kansankirkon tilanteeseen - löytyvätkö siitä Kristuksen kirkon tuntomerkit?

Tämä ON

"Täällä ajassa uuden luominen on vasta alullaan "(328). -**Raamatun mukaan** Kristuksessa oleva on "jo nyt" uusi luomus, 2 Kor.5:17. -Peltolalla on paljon Luther-lainauksia. Hänen tulisi ottaa myös esimerkkiä Lutherin Sanaan pitäytymisestä. Tunnettua on Lutherin kiista ehtoollisasiassa Hän oli sanamuodossa hyvin tarkka: "Tämä ON meidän Herramme Kristuksen ruumis ja veri."

Vanhurskauttamista seuraa pyhitys

"Luther selittää näin: "tässä syntyy jotakin todellista, syntyy todella toinen mieli ja toinen arvostelukyky, nimittäin hengellinen: sitä inhoaa, mitä ennen piti tärkeänä. - - Uusi luomus on Pyhän Hengen vaikuttamaa mielen uudistusta, jota jäljestäpäin seuraa lihankin, jäsenten ja ulkonaisten aistien muuttuminen" (329). -**Siinä on tuotu pyhitys selkeästi esille: me muutamme!**

"se synnyttää meidät uudesti ja antaa meille Pyhän Hengen, niin että sitten voimme täyttää Jumalan lakia, nimittäin rakastaa Jumalaa, pelätä häntä oikealla tavalla,...kuolettaa pahaa himoa jne. (TK)" (329-330).

Puhdas oppi tärkeä

"Siksipä on, niin kuin usein tapaan muistuttaa, oppi ja elämä tarkasti toisistaan erotettava. Oppi on taivas, elämä on maa. Elämässä on syntiä, hairahdusta, saastaisuutta ja kurjuutta, ja se maistuu karvaalta; siinä rakkaus katsokoon läpi sormien, sietäköön, pettyköön, uskokoon, toivokoon ja kestäköön kaiken, siinä olkoon syntien anteeksiantamuksella rajaton valta, kunhan ei vain syntiä eikä erettä puolustella. Mutta niin kuin opissa ei ole erettä, se ei ensinkään ole syntien anteeksiantamuksen tarpeessa. Oppia ja elämää ei siis lainkaan voida verrata toisiinsa. Yksi ainoa opin "piirto" (Matt.5:18) on suuremman arvoinen kuin "taivas ja maa", siksipä emme salli sitä vähimmässäkään määrässä loukattavan. Elämässä sattuvia hairahduksia taas voimme varsin hyvin katsoa läpi sormien" (Luther) (331-332).

Jeesuksen arvet

"Sillä on tarkoitettu merkkiä ja ihossa olevaa arpea. Sanaa käytettiin niistä merkeistä, joita tehtiin sotilaisiin ja orjiin, jotta tiedettäisiin, kuka on heidän päällikkönsä tai isäntänsä" (334).

"Vallitseva tulkinta ymmärtää Paavalin mainitsemien arprien tarkoittavan niitä jälkiä, joita hän kantoi ruumissaan ruoskimisten ja kivittämisten seurauksena (2 Kor 11:23-25). Paavali halusi olla Kristuksen orja. Se maksoi hänelle tuskallisia ruumiillisia kärsimyksiä, jotka jättivät pysyvät jäljet. Nämä hänen arpensa olivat näkyvinä merkkeinä siitä, että hän kuului sille isännälle, jonka evankeliumia hän levitti kaikkeen maailmaan" (334).

Jeesus kanssamme kärsimyksissä

"Ikuisiksi ajoiksi riittää Golgatalla kuulunut huuto: Se on täytetty! Mutta nyt on vuoro tämän sukupolven Jumalan lasten kärsiä oma määränsä Kristuksen ruumiin hyväksi" (338).

"Ehkä opimme elämään heikkoutemme ja ahdistuksemme kanssa, säilyttämään uskon Herraan, tuli osaksemme mitä tahansa, koimme mitä tahansa, ja luottamaan siihen, että Kristus on kanssamme niiden keskellä...Emme ymmärrä kaikkea, mikä meitä kohtaa. Emme ymmärrä, miksi rukouksiimme ei vastata. Emme tiedä, miksi kävi niin kuin kävi" (339).

Tyrmäysvoitto

Rovasti Olavi Peltolan kirja kannattaa lukea. On nostettava hattua Peltolalle siitä, että hän rohkeni käydä näin mittavaan ja vaativaan urakkaan. Aihe ei ole suosittu hengellisessä kirjallisuudessa; sikäläkin tarpeellinen julkaisu. Monta rakentavaa ja hyödyllistä ajatusta (jopa suoranaisia helmiä) on poimittavissa hänen kirjastaan. Laaja-alainen, syvälinen ja paljon virikkeitä antava kirja! Kuitenkin on lopuksi syytä yhteenvetona todeta, että **Luther kesti haastajan hyökkäyksen**. Huolimatta muutamasta historiallisesta rasitteesta (ja ilman ikähyvityksiä) **Lutherin voidaan katsoa saaneen haastajastaan tyrmäysvoiton**.

Väinö Hotti